

Justis- og beredskapsdepartementet
Kriminalomsorgsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
201304803-18

Dato:
31.05.2013

HØRINGSUTTALELSE FRA REGION SØRVEST - ALKOLÅS SOM ALTERNATIV TIL TAP AV FØRERETT

Arbeidsgruppen har laget en viktig rapport som setter fokus på behovet for tiltak rettet mot en gruppe domfelte som anses trafikkfarlige. Rapporten fremstår som grundig med tanke på de forslag som fremkommer.

Generelt

Høringen er sendt ut til enhetene i region sørvest. Regiondirektøren har mottatt svar fra Agder friomsorgskontor, Rogaland friomsorgskontor og Åna fengsel. Det vises til vedlagte høringsuttalelser i sin helhet.

Innledningsvis vil regiondirektøren bemerke at arbeidsgruppen har kommet med mange gode forslag ut fra sitt mandat.

Administrasjon og saksgang

Regiondirektøren tiltrer forslaget om at politiet bør ha det administrative ansvaret for alkolåsordningen. Regiondirektøren er enig i at dette er den beste løsningen for å ivareta de grunnleggende kontrollhensyn.

Avgrensning av målgruppen

Arbeidsgruppen har foreslått at målgruppen for ordningen med alkolås er den samme som for program mot ruspåvirket kjøring. Det vil si at målgruppen er de som i utgangspunktet har begått kriminalitet som kvalifiserer for ubetinget fengsel. Dette er en høyrisikogruppe både når det gjelder risiko for at ulykke skal oppstå, og risiko for drepte og alvorlig skadde. Alkolås antas å effektivt hindre promillekjøring og vil således være et tiltak som reduserer trusselen mot trafikksikkerheten som denne gruppen utgjør. Personer som er dømt for mindre overtredelser som ikke kvalifiserer til ubetinget fengsel og/eller personer som ikke har et rusproblem er ikke i målgruppen for program mot ruspåvirket kjøring, og er således heller ikke i målgruppen for ordningen med alkolås. Slik ordningen er foreslått vil personer som utgjør en betydelig mindre risiko, enn nevnte høyrisikogruppe, falle utenfor ordningen med alkolås. Dette kan virke urimelig, særlig med tanke på at tap av førerrett kan ha store innvirkninger på folks liv. Imidlertid er det, i likhet med arbeidsgruppen, regiondirektørens syn at hensynet til å avhjelpe

ulemper ved tap av førerretten for alle promilledømte og likhetsbetraktninger må vike for hensynet til trafikksikkerheten.

Videre er vi av den oppfatning at en forutsetning for å få alkolås er at personen også oppfyller vilkårene for å bli idømt program mot ruspåvirket kjøring, samt at programmet blir gjennomført i medhold av forskrift til program mot ruspåvirket kjøring, er en riktig avgrensning. Dette begrunnes i at som ledd i å øke trafikksikkerheten er det viktig med holdningssskapende arbeid, som det antas at vil øke trafikksikkerheten både på kort og lang sikt. Friomsorgskontorene har kompetanse på dette området som vil kunne benyttes på en hensiktsmessig måte.

Ordningen anbefales også avgrenset mot tunge førerkortklasser og kun tilbys personbil klasse B og BE. I tillegg avgrenses det mot yrkesmessig persontransport og personer som har førerrett på prøve. Vi tiltrer arbeidgruppens forslag og begrunnelsen for anbefalingene.

Brudd

Arbeidsgruppen anbefaler at forskrift til program mot ruspåvirket kjøring § 12 vurderes endret slik at første gangs ugrunnet fravær medfører en skriftlig advarsel og at det kun er gjentatt ugrunnet fravær som anses som alvorlig brudd. Regiondirektøren kan ikke si seg enig i at det er en god løsning å gjøre regelverk lempeligere for å sikre mest mulig lik praksis. Lik praksis må sikres gjennom kontroll og at det ved behov gis veiledning i forhold til praktiseringen av regelverket.

Ved en eventuell endring av § 12 må det vurderes hva som var lovgivers intensjon ved innføring av program mot ruspåvirket kjøring. Sterke allmennpreventive hensyn taler for bruk av ubetinget fengselsstraff ved gjentatt kjøring i påvirket tilstand eller kjøring med høy promille. Da promilleprogram ble innført som forsøksordning utgjorde det et innhugg i den ubetingede fengselsstraffs anvendelsesområde. Bruk av program mot ruspåvirket kjøring skal ikke medvirke til en liberalisering av straffereaksjonene på dette området og domfelte bør derfor møtes med en lav toleranse for brudd. Likhets hensyn trekker også i samme retning. Det vises til Ot. Prp. nr 31 (2006 – 2007), Om lov om endringer i straffegjennomføringsloven mv. (tiltak for å avvikle soningskøen og bedre innholdet i soningen mv.), der arbeidsgruppens forslag om at det ble etablert en hjemmel for en innskjerpingssamtale etter mønster av samfunnsstraffen ble forkastet av departementet.

Evaluering

Regiondirektøren støtter forslaget om at ordningen må evalueres. Vi vil påpeke vitkigheten av at dette arbeidet planlegges godt og at evalueringen starter samtidig med oppstart av alkolåsordningen. Dette for på best mulig måte kunne vurdere måloppnåelse og virkning for deltakerne og samfunnet, og eventuelt gjøre endringer i forhold til dette.

Med hilsen

Agnes Inderhaug
ass. regiondirektør

Dagny Reilstad
rådgiver